

EN SOLDAT

ULRIK PULTZ, EDLER VON CARLSEN

AF

CARL VON KOHL

I Greenwich Museet i London findes en Montre med Erindringer om den i Khartum 1885 myrdede General Gordon. Paa en af Montrens Glasruder er fæstet en Plakat, hvorpaa læses følgende Udtalelse af Gordon selv:— "England was made by her adventurers."— At der ligger en dyb Sandhed i disse Ord, er utvivlsomt. Det var jo væsentlig Eventyrere, Lykkeriddere, der, hver for sig, banede Vejen for Englands koloniale Storhed.

Selvom et lille Land som vort ved Omstændighedernes Magt maa være blottet for koloniale Aspirationer og ribbet for Stormagtsdrømme som dem, Storbritannien har realiseret, saa har det dog haft og har stadig sine „Lykkeriddere“, som i Aarhundredernes Løb har givet sig i Vej mod fremmede Egne for at se, lære og pløje nye Arbejdsmarker, — „Eventyrere“, fattige paa Mønt, men rige paa Ideer og Vovemod, Mænd med ubetvingelig Vandrelyst og Eventyrtrang, fulde af nordisk Vikingehu!

Endnu den Dag i Dag gaar jo den aldrig standsede Strøm af unge Danske af denne Kategori ud for at søge Lykken, enten de nu er Soldater eller Sømænd, Ingeniører eller Kunstnere, Landmænd eller Købmænd. Hvad er Emigrantstrømmen mod Vest, Syd eller Øst andet end en Prøvekollektion af Lykkeriddere, for hvem Hjemlandet med sit lidet Albuerum følte for trangt og Chancerne for smaa herhjemme? De fleste af dem har vel aldrig naaet eller vil aldrig naa, hvad de higede efter, men Historien om deres mærkelige Oplevelser i det fremmede vil altid have Krav paa senere Tiders Interesse, selvom de ikke alle har haft det Held at naa frem til Livets Solside.

Blandt de mange Tusinder af Danske, der drog eller drager ud efter Lykken, vil der altid staa en særlig Glans over *deres* Navne, der ikke glemmer eller glemte, hvorfra de kom! Og af dem er der mange,

saa mange, at det maa kunne være en remarkabel Fjer i Danmarks Hat, og med ganske særlig Interesse maa *de* Landsmænds Færd følges, hvis Skæbne det blev at leve i en virkelig historisk Stortid og være aktivt med i dens skæbnesvangre og mærkelige Begivenheder, der satte Skel i Verdenshistorien.

En dansk Mand, der i det Fremmede har evnet at gøre sin Indsats og sin velfortjente Lykke i en stormfuld og begivenhedsrig Tid, og som dog i sit Hjerte trofast bevarede Mindet om sin fædrene Jord, er vel saa megen Interesse værd, at hans Navn bør fremdrages igen, selvom han ikke findes blandt de Største, hvis Ry staar tegnet i Historiens Annaler!

En saadan Mand var Storhertugelig Hessen-Darmstadtisk Generaløjtnant ULRIK PULTZ, EDLER VON CARLSEN, en ganske ung dansk Officer, der brød ud og tog sin Afsked fra den danske Hær for at søge Lykken i fremmed Krigstjeneste i den faste Tro, at den ny og mærkelige Tid, der indleddes med den store franske Revolution, maatte vise Vej til en heroisk Æra, hvor den Dristige kunde vinde alt, – Napoleonstiden! Han vandt Hæder og Ære i rigeligt Maal i sit Adoptivfædreland, Hessen-Darmstadt, ved sine militære Evner, sin urokkelige Pligtfølelse, sin Loyalitet og Troskab mod det Land, han tjente. Han lønnedes med de højeste Æresbevisninger af sin Fyrste, Storhertugen, der tilmed ophøjede ham i Rigets Adel, men, som han selv har udtalt Gang paa Gang: Ingen Hæder glædede ham saa højt som, da Kong Christian VIII af Danmark i 1840 udmærkede ham med Kommandørkorset af Dannebrog, fordi han, som det stod i Ordensdiplomet, havde bidraget til at hædre det danske Navn i Udlandet og bevaret sine Følelser for sit Fødeland.

Hans Slægt.

Hans Fader var daværende Premierløjtnant ved 4. Sjællandske nationale Bataillon Infanterie, MICHAEL V. CARLSEN, født paa Fyen 1736 og i 1753 hvervet paa avantage som Korporal ved Holsteenske Regiment Ryttere i Odense. Regimentet hørte fra 1757 til det Korps, der stod i Holsteen for at sikre vor Sydgrænse under den preussiske Syvaarskrig, og her, hvor Regimentet kantonnerede med Stabskvarter i Relling (Syd-Holsteen), avancerede han til Vagtmester i 1758 og fik 7/11 1762 Bestalling som surnumerair Cornet.

Den i 1761 nyttilkomne Regimentschef, Greve MAGNUS MOLTKE, noterede i Conduitelisten for 1764 om hans Slægtsforhold kun det

overlegne: „ist ein Mensch von Fortun“ og om hans Conduite: „seine Aufführung ist zwar gut, aber er ist nicht recht aufgelegt zum Metier eines Soldaten“. –

Den 28/9 1763 ansøgte Cornet v. Carlsen Kongen om Tilladelse til at indgaa Ægteskab med Frøken LOUISE AUGUSTA v. PULTZ, født 16/4 1744 paa Møllegaard (Longelse Sogn, Langeland), Datter af den i 1759 afdøde Ritmester Henrik Christopher v. Pultz og Hustru Birgitte Sophie Kaas (født 4/3 1711, død 17/11 1759, Datter af Major Jørgen Kaas til Skovsgaard, Langeland, død 1756, og Hustru Sophie Christine født Kaas, død 1731). – Regimentschefen, Grev Moltke, anbefalede Ansøgningen med en Bemærkning om, at Partiet vilde være fordelagtigt, idet Supplicanten med sin Brud vilde erholde en Kapital af 2700 Rdl. og samtidig være i Stand til at indbetale 200 Rdl. til Enkekassen til Sikring af den eventuelle Enke. – Ansøgningen approberedes den 12/10 s. A. –

Da Grev Saint-Germains første Hærplan kundgjordes 14/9 1763, gik en af dens „Sparebestemmelser“ ud paa, at de Officerer af Rytter- eller de hvervede Dragonregimenter, som ikke placeredes efter denne Plan, skulde udgaa af Numer og betragtes som staaende „a la suite“, og denne Bestemmelse maatte ogsaa ramme Cornet Carlsen, der stod som overtallig Officer. Men Hærplanen forsikrede dog disse afgaaende Officerer om „Vor Naade og Forsorg for deres Genansættelse i Armeen ved Tid og Lejlighed“, idet General-Commissariatet til dem vilde udbetale „Vartpenge“ kvartalsvis bagud paa det Sted, hvor de valgte at tage Bopæl; men ved fast Ophold i Udlandet fortabtes disse Vartpenge, der for Cornet Carlsons Vedkommende beløb sig til 96 Rdl. aarlig.

Den 16/8 1766 udnævntes han til Sekondløjtnant og blev den 1/5 1769 ansat i den 1768 oprettede 4. Sjællandske Bataillon nationalt Infanterie, der garnisonerede i Roskilde og var „annekeret“ (knyttet til) Kongens Regiment, men i 1774 helt indlemmedes i dette, saaledes at dens Officerer „rullerede“ (dvs. deltog ligeligt) med Regimentets øvrige faste Officerer i Forfremmelser.

I 1777 blev han virkelig Premierløjtnant, 1781 Kaptajn, og udnævntes d. 8/7 1785 til Chef for Garnisonskompagniet i Nyborg, hvor han 1797 blev Major og 24/4 1801 afskediget efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed i Naade og med 300 Rdl. aarlig Pension.

I Ægteskabet havde de økonomiske Kaar – som i de fleste Officers-hjem – ikke været just straalende, – Børneflokken voxede, uden at Indtægterne steg i det rette Forhold. Fru Louise havde selv 12 Sø-

skende, saa der var ikke videre Støtte at vente fra den Side, – men Kronprins Frederik var Hæren en god Mand: Majoren fik i 1795 tillagt 30 Rdl. aarlig, og han opnaaede at se flere af sine Sønner anbragt paa Landcadetacademiet.

Major Carlsen afgik ved Døden den 10/5 1805 i Ringe efter nogle Aars Svagelighed. I 1789 havde han faaet Bevilling til, at den længstlevende af Ægteparret maatte sidde i uskiftet Bo.

Hans Enke døde 23/6 1822 i Viborg.

I Ægteskabet var 7 Sønner:

1. GUSTAV CHRISTOPHER, døbt i Fjelsted Kirke, Vends Herred, Fyen den 10/9 1765.
2. HERMANN RUDOLPH, døbt sammesteds 8/12 1766.
3. HENRIK JØRGEN, født i Nyborg, døbt i Fjelsted Kirke 29/4 1770. Blev Landcadet 1779, Fændrik i Sjællandske Infanteriregiment 1792, Sekondløjtnant 1796. Regimentet fik 1808 Navn af Marine-regimentet, hvor han 6/4 s. A. blev Kaptajn. I 1808 skiftede Regimentet atter Navn og blev til Kjøbenhavns Inf. Regt., der opløstes i 1816, hvorefter han overførtes til 3. Jydske Inf. Regt. med Garnison i København. Efter Ansøgning afskedigedes han paa Grund af Svagelighed i Naade 13/2 1820 med 350 Rdl. Pension og benaadedes med Majors Karakter. Død i København den 15/11 1836. Gift med ANE CATHRINE WEBER (kaldet Wærn i Dødsannoncen), der afgik ved Døden den 2/8 1848, 73 Aar gammel.
4. FREDERIK CHRISTIAN, født 22/7 1771 og døbt 25/7 s. A. i Roskilde Sankt Ibs Kirke.
5. ULRICH PULTZ (se nedenfor).
6. CHRISTIAN FREDERIK, født 25/9 1777, døbt i Roskilde den 31/10 s. A. – uddannet i Skibsmæglerforretninger og nedsatte sig som Skibsmægler i Kbh. I 1801 var han blandt de allerførste patriotiske unge Mænd, der som Frivillige meldte sig til Tjeneste ved det nu oprettede „Kongens Liv Jæger-Corps“, da Landets Hovedstad truedes af den engelske Flaade. At der stod Alvor bag hans Indtræden i Livjægerens Rækker, viste sig ved hans hurtige Avancement til Overjæger og ved, at han ved et Kommissionsmøde i Frederiksgades Ridehus valgtes til Officer i Korpset 6/5 1804. Den 18/4 1806 valgtes han til Premierløjtnant, den 4/12 1807 til Stabskaptajn. Den 3/5 1811 blev han Kaptajn og Kompagnichef og forbeholdtes Majors Anciennitet 1/2 1825. Afsked som Major efter Ansøgning med Pension 25/12 1827. Død 2/2 1834. – Han

var gift med JACOBINE CHRISTINE, født 19/10 1785, Datter af Henrich Scheel og Hustru Marie Elisabeth født Müller.

I Ægteskabet var 6 Børn.

7. GOTTFRIED, døbt Garn. Kirke i Kbh. 2/5 1781. Blev Landcadet 1/1 1795. Landcadetakademiets Kommandør, Oberst Lorentz skrev til Skolens Chef, Landgreve Carl af Hessen, den 27/4 1799, at Cadet Carlsen med sin Faders Samtykke havde anholdt om sin Afsked, da han var saa meget berøvet Fatteevne og Lyst til at lære de fornødne Videnskaber at han hellere vilde vælge en anden Vej. Obersten tilføjede: „Det synes ei heller, som man kunde gjøre sig Haab om, at han kunde vorde en duelig Officer“. –

Hans Liv og Gerning.¹

ULRICH PULTZ CARLSEN blev født den 25/8 1773 i Roskilde, hvor Faderen dengang garnisonerede som Premierløjtnant. Som saa mange danske Drengene stod hans Lyst til Sømandslivet, og allerede 12 Aar gammel fik han sit første Job som Lærling ombord paa en Kinafarer, – altsaa ikke noget almindeligt Fragtskib som dem, der besørgede Trafiken paa Kattegat eller Østersøen, men et af „Det Kgl. octroyerede Dansk-Asiatiske Compagni“s Skibe, der siden 1772 havde Monopol paa al Kinasejlads, en Fuldrigger i fleraarig Fart, hvor mærkelige Oplevelser maatte lægge Eventyrets Glans over den farefulde Sejlads. Kun 3 Aar efter var han paa sin anden Langfart til det fjerne Østen, hvor han blev konfirmeret ombord paa Skibet i Farvandene om Øen Java.

Det viste sig dog efterhaanden, at Sømandslivet havde en uheldig Indvirkning paa hans Helbred, og han maatte paa Lægens Anordning opgive Udsigterne til en Karriere paa Havet.

Paa sin Faders Raad søgte han nu Optagelse i det Felt-Jæger Corps, som i 1789 var oprettet i Kiel under den kendte og ansete Oberstløjtnant Jacob Ludwig v. Binzer, dels for at oplære udsøgt Mandskab fra de andre Jægerkorps til dygtige Underbefalingsmænd

¹ En Mindeartikel om ham findes i „Allgemeine Militärzeitung“, Darmstadt 1873, gengivet i Hist. Archiv, København 1873. Yderligere Oplysninger har været ret vanskelige at fremskaffe, da alt det Hessiske Krigsministeriums Arkivmateriel er „faldet som Offer for Luftkrigen“ ligesom Kirkebøgerne for „Militärgemeinde“ før 1870. En Del Oplysninger er dog opnaaet gennem „Evangelische Gemeindeamt“ i Darmstadt.

og dels for ved Forelæsninger, Kursus, Øvelsesarbejder at uddanne Kadetter og yngre Officerer fra Regimenterne, navnlig med Henblik paa Generalstabstjeneste i Krig og i Fred. Et Forstinstitut var ogsaa knyttet til Korpset.

Den 1/1 1790 blev den unge Carlsen ansat som Cadet i Feltjægerkorpset og deltog med stor Iver i Tjeneste og Uddannelse.

Men Avancementsmulighederne i Feltjægerkorpset viste sig imidlertid saa ringe, at de unge Mennesker kun længtes efter i disse krigerske Tider at komme ud i Forhold, der gav større Chancer for at vinde Ære og Berømmelse. Oberstløjtnant Binzer maatte i 1794 beklage sig til Generalitets og Commissariats Collegiet over, „at saamange af vore unge Mennesker tager deres Afsked herfra, hvortil Hovedaarsagen er, at der aldeles mangler Udsigt for dem, der vil uddanne sig i Militær-Etaten“. – Den 14/3 1794 faldt saaledes Kgl. Resolution paa, at Cadet P. U. Carlsen, der vilde søge sin Lykke i Kejserlig Russisk Krigstjeneste, efter Ansøgning benaadedes med Afsked fra Korpset som Cornet.

Mangel paa fornødne Rejsepenge satte imidlertid Bom for Rejsen til Rusland, men paa Anbefaling fra Prins Frederik af Hessen-Kassel lykkedes det samme Aar for den unge Cornet at opnaa Ansættelse i den Landgrevelige Hessen-Darmstadtske Hær som Sekondløjtnant i Chevauxlegers Regimentet, og dermed tog hans glimrende militære Karriere sin Begyndelse, den 27/8 1794.

Det var ved de forenede engelsk-tysk-hollandske Armeer i Nord-Braband at Løjtnant Carlsen meldte sig til Tjeneste den 27. Aug. 1794. Det var en Hær paa Tilbagetog efter en Række ulykkelige Kampe mod de franske Revolutionshære under General Pichegru. Den Hessen-Darmstadtske Brigade havde under hele Felttoget dannet Arrièregarde og været dens Bagdækning. Den stod nu paa Post over en Linie paa 9 Mil, – 2 Mil bag Hovedstyrken, og til at dække denne Linie havde Brigaden kun en Styrke paa 1160 Infanterister, 1 Eskadron Chevauxlegers og 2 Eskadroner franske Emigranthusarer.

Den 14. Sept. 1794 blev Hesserne angrebet af Overmagten og efter heltemodig Kamp tvunget tilbage, hvilket førte til en Katastrofe, da de to Emigrant-Eskadroner tabte Hovedet og i vild Flugt red ind i det marcherende Fodfolk, hvorved en skæbnesvanger Panik fandt Sted. Brigaden mistede 70 % af sin Bestand.

Løjtnant v. Carlsen aflagde under Fægtningen glimrende Prøver paa Mod og Aandsnærværelse. Afskaaret af franske ridende Chasseurer

lykkedes det ham at hugge sig igennem trods 2 Sabelsaar i venstre Haand og et Skudskaar i Benet: han maatte lade sin Hest i Stikken og reddede sig ved at svømme over Maasfloden.

Efter sin Helbredelse blev han Ordonnansofficer hos Regimentschefen, men da han efter Regimentets Hjemkomst til Darmstadt 1796 hørte, at en Infanteribrigade ifølge en Subsidietraktat med England skulde afgaa til Triest for derfra at indskibes til Gibraltar eller Vestindien, lod han sig straks forsætte til Brigaden og afmarcherede med den gennem Bayern og Østrig til Triest, der naaedes i Februar 1797. Indskibningen blev imidlertid ikke til noget, men Brigaden fik Ordre til at overtage Kystbevogtningen af Adriaterhavet mellem Triest og Fiume. Ved denne Lejlighed fik Carlsen i sin Egenskab af gammel Sømand Kommandoen over en vigtig Søtransport, som trods Storme og trods Mytteri blandt det upaalidelige Skibsmandskab dog lykkedes til de overordnede Myndigheders fulde Tilfredshed, takket være hans Bestemthed og Energi.

I 1797 vendte Brigaden uden videre at komme i Berøring med Fjenden hjem til Darmstadt, hvor han lige til 1806 tilbragte et fredeligt Garnisonsliv, hvis Ro dog oplivedes af en lang Række Dueller, han som Udlænding maatte udkæmpe for at kunne hævde sig. Hans manglende Kendskab til det tyske Sprogs Finesser kunde let give Anledning til Drillerier, ligesom hans udtalte Ulyst til at deltage i Kammeraternes Drikkegilder kunde blive et Irritationsmoment. I vore Dage maatte en saadan Duelvirksomhed virke særdeles paafaldende, men efter den Tids Opfattelse var det en ganske simpel og naturlig Sag, at man som Militær var nødt til – „efter god gammel Krigsbrug“ – at afgøre alle Stridigheder med Vaaben i Haand. I to af sine mange Dueller saarede han sin Modstander saa alvorligt, at han blev tvunget til for en kort Tid at flygte ud af Landet. Men, da man paa højere Sted havde overbevist sig om, at han ikke havde givet Anledning til nogen Duel, vendte han tilbage med en Salvegarde fra Overkrigscollegiet.

Den 14. Sept. 1801 holdt han Bryllup med Frøken FRIEDERIKE JÄCKEL, Datter af den i Hatten, Nedre Elsass, afdøde Amtsforvalter Jäckel. I Ægteskabet var der 5 Børn, hvoraf en Søn, Krigsministerial-Sekretær Hermann v. C. og Datteren Julie overlevede ham. –

I November 1806 besattes Hessen-Darmstadt af Franske Tropper under Marskallerne Augereau og Bernadotte, saa at Landgreve Ludwig maatte forlade sit Land og flygte til Leipzig. Men den 28. Aug. s. A. erklærede først 16 og senere endnu 20 tyske Fyrster deres Staters

Udskillelse af det Tyske Rige og dannede under Kejser Napoleons Protektion: *Rhinforbundet*, hvorved alle disse Fyrster – og blandt dem Landgreven af Hessen-Darmstadt – forpligtede sig til at stille visse Troppkontingenter til Forbundets – dvs. i Virkeligheden kun til den franske Kejsers Raadighed!

Den 6. Aug. s. A. nedlagde Kejser Frantz II sin Værdighed som tysk-romersk Kejser, og dermed fandtes det tyske Kejserrige ikke mere. Landgreve Ludwig af Hessen-Darmstadt antog 13/8 s. A. Titel af Storhertug og Kgl. Højhed, og det første Udslag af Rigets Optagelse i den paatvungne Alliance med Frankrig blev dets Deltagelse i Krigen mod Preussen 1806. Som Premierløjtnant deltog Carlsen i Slaget ved Jena, i 1807 Belejringen af Graudenz og i det korte Felttog ind i Svensk Pommern. For sin udmærkede Holdning under disse Forhold dekoreredes han med den Hessiske Fortjenstordens Ridderkors.

I 1809 var han blevet Kaptajn og deltog i Krigen mod Østrig. Ved Fægtningen ved Engerau 1/6 1809 udmærkede han sig med sit Kompagni, særlig ved sit virkningsfulde og afgørende Bajonetangreb, hvorved han af eget Initiativ reddede Regimentets Skyttedelinger ud af en yderst farlig Situation. Ligeledes deltog han i Slaget ved Wagram, Belejringen af Raab i Ungarn, og Slaget ved Znaim den 11/7.

Da det Hessiske Kontingent fik Ordre i 1812 til at marchere mod Rusland, stod det lette Infanteriregiment, hvortil Carlsen hørte, paa Kystvagt paa Rygen til Afværgelse af engelske Skibes Landgangs-forsøg. Han gjorde Tjeneste som Kommandant paa Fort Napoleon paa Rygen, hvor han fandt Lejlighed til baade at støtte de lokale Fiskere ved atter at tillade den paa Grund af Spionfrygt hidtil forbudte Sildefangst, og tillige paa forskellig Maade være sine danske Landsmænd til Nytte. – Han forblev i denne Stilling, indtil Regimentet 19/9 fik Marchordre til at gaa over Greifswalde, Danzig, Königsberg og Tilsit til Wilna, hvor de første Rædselsbudskaber om Storarmeens Skæbne naaede frem. Den 13/11 stod Regimentet i Wileika, hvor det foreløbig stilledes under Storarmeens 6. Armeekorps (den bayerske General Wrede), der i høj Grad trængte til denne velkomne Forstærkning mod Fyrst Wittgensteins 40.000 Russere, der søgte at spærre den tilbagevigende Storarmeens Overgang over Beresina.

Vejrligets pludselig indtraadte Barskhed øgedes Dag for Dag, ligesom Forplejningsvanskelighederne og den 30/11 opgav General Wrede Fremrykningen. Da han den 4/12 personlig foretog en Rekognoscering mod Wilna med en svag Ryttereskorte, blev han pludselig angrebet af en stærkt overlegen russisk Rytterstyrke med Artilleri, der i et Nu sprængte Eskorten til alle Sider. De russiske Styrker trængte

frem mod Wileika, men blev kastet tilbage af 2 Kompagnier, der, som Soutien, under Kaptajn v. Carlsen tog Stilling og afviste Angrebet med Bajonetten. Kun disse Kompagniers Fasthed kunde de franske Ryttere takke for deres Redning, og kun ved deres Hjælp undgik General Wrede efter sin egen Forsikring Fangenskabet. For 3. Gang indstilledes Kaptajn v. Carlsen til at dekoreres med Æreslegionen, – denne Gang med Resultat! –

I Wilna forenedes Regimentet den 9/12 med den Hessiske Brigades øvrige Afdelinger, der var ankomne østfra Dagen før. De bestod af 13 Officerer og 26 Mand, – Resten var frosset ihjel, fangne eller døde af Saar eller Sygdom.

Den 13/12 fik Carlsen atter Lejlighed til at vise sin utrættelige Energi, da han med 80 Infanterister betroedes at føre den Hessiske Artilleridivision (6 Kanoner med 4 Ammunitionsvogne) frelst over Broen over Njemen ved Kowno. Han maatte snart med Magt og snart ved Trudsler og Overtalelser tiltvinge sig Vej for Kanonerne og de svære Køretøjer, – først gennem Byens snævre og menneskefyldte Gader og videre henover de stejle isdækkede Skrænter langs Floden, tværs gennem den kompakte Trængsel af læssede Vogne, panikslagne Mænd, Kvinder og Børn, der søgte Frelse i vild Flugt, og tilsidst op paa det mægtige Højdedrag, der, glat som et Spejl, hævdede sig syd for Strømmen. Een for een maatte Kanonerne hales over af baade Heste og Mandskab med et overmenneskeligt Opbud af deres sidste Kræfter. Tiden var jo kostbar, thi Kosakkerne havde allerede – ikke saa langt derfra – forceret Njemens Isspejl med deres lette Skyts.

At dette dristige Foretagende lykkedes maa betragtes som et sandt Vidunder, hed det i den officielle Beretning herom.

Ved en Revue, som Kongen af Neapel (Murat) den 16. Dec. afholdt i Wirballen, stillede de Storhertugelige Tropper med følgende Styrke:

Livgarderegimentet	5	Officerer og	13	Mand	
Livregimentet	8	„	og	13 „	
Det lette Inf. Regt.	26	„	og	206 „	
Artilleriet	1	„	og	144 „	
	<hr/>				
	i alt . . .	40	Officerer og	276	Mand

Det var den overlevende Rest af en Styrke paa over 5000 Mand!

Efter Troppernes Hjemkomst til Darmstadt modtog Kaptajn v. Carlsen den 8/2 1813 den sjældne Udmærkelse af Storhertugen personlig at dekoreres med Ludwigsordenens Kommandørkors, og den 18/2 udnævntes han til Major og fik Kommandoen over en ny-

oprettet Bataillon Garde-Fusilierer, som han førte i Slaget ved Lützen den 2. Maj 1813, hvor det fornyede hessiske Troppekontingent med Ære bestod sin første Ildprøve. Under den paafølgende Vaabenstilstand laa Bataillonen i Lejr ved Lüben i Schlesien, og under Tilbage-marchen derfra fik den den 26/8 det ærefulde Hverv i flere Uger at blive kommanderet som Æresvagt i Kejser Napoleons Hovedkvarter, hvor den gjorde Tjeneste sammen med Kejserens gamle Garde. Senere eskorterede Majoren med sin Bataillon den kejserlige Krigskasse fra Dresden til Fæstningen Torgau, der efter Slaget ved Leipzig belejredes af Preusserne under General Tauenzien, og Forholdene indenfor Murene var frygtelige. Tusinder af Tyfus- og Blodgangspatienter fyldte Byens Hospitaler og Beboelseshuse. „Helvedet i Torgau“ kaldte Garnisonen Opholdet i Byen. –

Det blev først Storhertugdømmet Hessen-Darmstadts Tilslutning til Frankrigs Fjender, der slap Bataillonen ud af dette Arnested for Sult og Sygdom. Ved denne Lejlighed gav Major Carlsen en fornyet Prøve paa sin ubetingede Troskab mod sin Storhertug, da han trods Trudsler og trods flere Dages Arrest ikke var at formaa til at underskrive et Revers, hvorved han forpligtede sig og sin Bataillon til ikke at bære Vaaben mod Frankrig i et Aar. Selv de franske Generaler og Torgaus Guvernør, Grev Duthalie, maatte anerkende hans Standhaftighed. Da Bataillonen udmarcherede af Fæstningen, traadte Vagterne til Gevær og salutede.

Den 25/12 ankom Bataillonen til Darmstadt, samtidig med de fra Fangenskab i Neu Ruppin tilbagevendende andre Afdelinger af Brigaden.

Da Storhertugen af Hessen-Darmstadt i 1814 havde forenet sig med de Allierede i den fælles Kamp mod Napoleon og Frankrig, fik Major v. Carlsens Bataillon Kantonnementskvarterer i Omegnen af Lyon, men tog ikke Del i nogen krigersk Handling. I 1815 kom han atter til Frankrig og deltog i Fægtningen ved Rheinzabern den 23/6 og i den for Hesserne saa ærefulde Kamp ved Strassbourg, den 28. s. M. Senere lagdes Bataillonen i Kantonnement ved Loire i Byen La Charité, hvor der hændte en lille Begivenhed, der giver et Indblik i Majorens smukke Tankegang.

Om Aftenen den 7. August ankom en Rejsevogn til La Charité, stærkt bevogtet af Kgl. franske Gendarmer. Hurtig fortalte Rygtet, at Fangen i Vognen var Marskal Ney, „*le brave des braves*“, som Napoleon havde kaldt ham. Han var blevet arresteret i Nevers og var nu undervejs til sin Domfældelse. Da Rejsevognen Dagen efter havde skiftet Forspand og fortsatte videre, hørtes en Stemme haanligt raabe

Ordet: „Forræder“ ind ad dens aabne Rude, og Marskallens Røst, der rolig svarede: „I er ikke mine Dommere!“ – Da Cortegen passerede 2. Hessiske Fusilier Bataillons Hovedvagt, lod Major v. Carlsen Vagten kalde ud og præsentere Gevær for den faldne Storhed! –

I November 1815 vendte Tropperne hjem til Darmstadt, og det ensformige Garnisonsliv hørte atter til Dagens Orden. I 1819 blev Major v. Carlsen Oberstløjtnant og 2/8 1823 Oberst og Regimentschef med Garnison i Offenbach, en velhavende og driftig By ved Mainfloden. I den lange Række Fredsaar, der fulgte de bevægede Ungdomstider, erhvervede han sig Borgerskabets Hengivenhed og Højagtelse i saa fuldt Maal, at han i Maj 1837 valgtes til Byens Æresborger!

At han stadig bevarede sin Storhertugs Tillid og Bevaagenhed, viste sig, da han 25/7 1827 ophøjedes i den hessiske Adelsstand som EDLER VON CARLSEN (Vaaben: 2 oprejste gyldne Løver i blaat Felt. Paa Skjoldet en aaben Turnerhjem under 3 Strudsfer, blaa-gyldenblaa, og med gyldent og blaat Hjelmdekke).

Den 8/11 1837 udnævntes han til Generalmajor og Kommandant i Residensstaden Darmstadt.

Af alle de Ordener og Udmærkelser, der i Tidernes Løb blev ham til Del, var der dog intet, der glædede ham mere, end da Kong Christian VIII af Danmark 1840 forlenede ham med Kommandørkorset af Dannebrog, ledsaget af en Skrivelse, hvori det hed, at dette skete „i Erkendelse af, at han ved sine militære Bedrifter og udmærkede Tjeneste har bidraget til at hædre det danske Navn i Udlandet, samt dér, uagtet sin lange Fraværelse, har bevaret Erindringen om og Følelserne for sit Fædreland“. –

Den 27/8 1844 udnævntes han til Generalløjtnant i Anerkendelse af sit 50 Aars Officersjubilæum. Med de politiske Forhold i det urolige Aar 1848 kunde han ikke forlige sig, og han ansøgte derfor 12/4 om at maatte fratræde Kommandantposten. Ansøgningen bevilgedes, men han vedblev dog at tilhøre Hæren lige til 27/8 1854, da han kunde fejre sit 60 Aars Officersjubilæum. I 11 Felttog havde han deltaget i sit lange liv.

Endnu en sjælden Fest naaede han at fejre: sit Guldbryllup 14/9 51 – sin Hustru mistede han 1853.

Den 25/8 1862 fyldte han de 90 Aar og modtog af sin Storhertug Ludwigs Ordenens Storkors som et nyt Bevis paa hans Anerkendelse af og Taknemmelighed mod den trofaste gamle Soldat.

Den 15. April 1863 afgik han ved en stille og rolig Død, skaanet for den Sorg, som den dansk-tyske Krig 1864 vilde have voldet ham.